

DE BIJSLUITER

JAARVERSLAG 2010 NEPROFARM

Voorwoord

N. Alberts ■ Elk jaar weer zie ik het als een voorrecht het voorwoord te mogen schrijven voor het jaarverslag van onze vereniging. Immers, dit belangrijke document is niet alleen een verslag, zoals het woord al zegt, maar ik zie het ook als een verantwoording voor alle activiteiten van Neprofarm. En dat waren er in het afgelopen jaar wederom vele, zoals u al lezend zult ervaren.

Maar meer nog zie ik het jaarverslag als het instrument bij uitstek om de visie van Neprofarm op vele thema's binnen de gezondheidszorg te communiceren. Eén daarvan wil ik er in dit voorwoord uitlichten, namelijk hoe Neprofarm aankijkt tegen de rol van zelfzorg in de plannen van de overheid om de huisarts meer zorg te laten verlenen, die nu nog in de tweede lijn wordt geboden. Stimulering van meer zelfzorg en dus minder beroep op huisartsenzorg kan de noodzakelijke ruimte creëren om die plannen te realiseren. Daarbij is goed overleg met alle betrokkenen een eerste vereiste. Daarom grijp ik dit voorwoord aan om alle stakeholders op te roepen met elkaar in gesprek te gaan over dit thema. Ik heb het dan in eerste instantie over de huisarts zelf, die hierin natuurlijk een cruciale rol vervult. Maar ook overheid, politiek, CBG, zorgverzekeraars, apothekers, drogisten en last but not least, de consument/patiënt mogen rond de tafel niet ontbreken. Het is nu het moment dit thema serieus op te pakken met elkaar!

Neprofarm realiseert zich op hetzelfde moment dat de consument/patiënt, om wie het allemaal gaat, in staat moet zijn de eigen verantwoordelijkheid ook daadwerkelijk te nemen. Alle bovengenoemden

spelen hierbij ieder hun belangrijke rol. Neprofarm heeft dit al in een eerder stadium onderkend en initiatieven ter zake genomen. Die draaien in feite om één en hetzelfde onderwerp: de kennis van de consument/patiënt vergroten waardoor deze zelfzorggeneesmiddelen op een verantwoorde wijze kan toepassen. In dat kader startte Neprofarm in mei 2010 de PR-campagne 'Lees de verpakking en de bijsluiter'.

Neprofarm vindt de bijsluiter van zo'n eminent belang in dit gehele proces, dat het jaarverslag dit jaar in de vorm van een bijsluiter is gegoten. Het is, zonder onbescheiden te worden, een goed leesbare bijsluiter geworden, naar mijn mening. Precies zoals een bijsluiter in de dagelijkse praktijk ook behoort te zijn: duidelijk, informatief en dus bruikbaar. Dus, ook voor de bijsluiter die nu voor u ligt, geldt: 'lees de bijsluiter'!

Ik wil de medewerkers van ons bureau in Huizen danken voor de inzet en toewijding, waardoor in het afgelopen jaar weer bergen werk zijn verzet.

Tot slot wens ik u, beste lezer, veel leesplezier. Maar bovenal hoop ik velen van u, in het kader van de oproep hierboven, rond de tafel te mogen treffen binnenkort. Er ligt een prachtige uitdaging op ons allen te wachten.

Tot spoedig!

N. Alberts
Voorzitter

Neprofarm, spin in het web

Neprofarm is de brancheorganisatie van fabrikanten en importeurs van zelfzorgproducten. Neprofarm staat in permanente verbinding met alle relevante partijen en haar leden. Neprofarm behartigt de gemeenschappelijke belangen van de leden op vele terreinen, speelt in op de actualiteit en draagt zorg voor een optimaal maatschappelijk en politiek klimaat voor zelfzorg.

Missie en visie

Neprofarm behartigt de belangen van haar leden zodat kwalitatief hoogwaardige, veilige en effectieve zelfzorggeneesmiddelen, gezondheidsproducten en medische hulpmiddelen breed beschikbaar zijn voor de consument. Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn:

- Zelfzorg is eerste keus voor consumenten die op eigen initiatief gezondheidsklachten wensen te behandelen en hun gezondheid en die van hun familie in stand wensen te houden. Zij zijn goed geïnformeerd en in staat om eigen verantwoordelijkheid voor hun gezondheid te nemen. Door een ruime beschikbaarheid van veilige en effectieve zelfzorggeneesmiddelen, voedingssupplementen en medische hulpmiddelen kunnen consumenten op een verantwoorde wijze aan zelfzorg doen wanneer, op de wijze waarop en waar zij willen.
- Zelfzorg is van fundamenteel belang bij het in stand houden en beschermen van de gezondheid en het welbevinden van de consument.
- Zelfzorg draagt bij aan de beheersbaarheid van de kosten in de gezondheidszorg.
- Een succesvolle zelfzorgindustrie schept werk, welvaart en welbevinden.

PR Neprofarm

In mei 2010 startte Neprofarm de publiekscampagne 'Lees de verpakking en de bijsluiter'. Met de campagne is het belang van het goed lezen van de informatie in de bijsluiter en op de verpakking onder de aandacht van consumenten gebracht. Belangrijkste onderdelen van de campagne waren het mobiel toegankelijk maken van Zelfzorg.nl, een Zelfzorg-app voor iPhones en het Bijsluiterwoordenboek.nl. Het startschot voor de campagne werd gegeven door toenmalig minister Ab Klink van VWS die de nieuwe iPhone-applicatie van Zelfzorg.nl opende.

Minister Klink was zeer enthousiast over de mogelijkheden die deze mobiele applicatie biedt. Hij noemde de bijsluiter-app en de mobiele beschikbaarheid van Zelfzorg.nl "een geweldige innovatie voor de bereikbaarheid van bijsluiters voor middelen die de consument op eigen gezag gebruikt".

Consumentenonderzoek

Voorafgaand aan de campagne heeft Neprofarm een onderzoek laten uitvoeren door marktonderzoeksbureau TNS NIPO onder 535 mensen. Wij wilden weten hoe de consument omgaat met zelfzorgmiddelen en de bijbehorende bijsluiters. Uit het onderzoek blijkt onder andere dat 84 procent van de mensen de informatie op de verpakking leest bij keuze voor een eerste aanschaf. 96 procent leest de bijsluiter bij eerste gebruik geheel of gedeeltelijk door. Een ander resultaat uit het onderzoek is dat 80 procent van de mensen graag voor aankoop de bijsluiter wil kunnen lezen.

Zelfzorg-app voor iPhone: geneesmiddelen scannen

De informatie op de verpakking en de bijsluiter van zelfzorgproducten geven de informatie die de consument nodig heeft voor veilig en effectief gebruik. Met de app en de mobiele website van Zelfzorg.nl kan de consument bijsluiters raadplegen waar en wanneer hij of zij dit wil. Dit maakt het verantwoord gebruik van zelfzorgmiddelen nog makkelijker. Naast praktische informatie over gezondheid en zelfzorgmiddelen, kan de consument namelijk

met de Zelfzorg-app de barcode van een zelfzorggeneesmiddel scannen waarna de bijsluiter op het scherm verschijnt.

De Zelfzorg-app is in de markt en onder consumenten bijzonder goed ontvangen. De Zelfzorg-app is inmiddels al ruim 14.000 keer gedownload.

Bijsluiterwoordenboek

De tweede belangrijke stap van de campagne 'Lees de verpakking en de bijsluiter' was het Bijsluiterwoordenboek.nl. De lancering ervan vond plaats op 14 juli 2010. Het bijsluiterwoordenboek geeft een verklaring voor woorden uit bijsluiters van zelfzorggeneesmiddelen die door gebruikers als moeilijk worden ervaren. Uit het onderzoek van TNS NIPO bleek dat 43 procent van de mensen wel eens woorden tegenkomt in de bijsluiter die ze niet goed begrijpen.

Het bijsluiterwoordenboek kreeg in de pers direct veel aandacht: een half uur na de lancering was het persbericht door alle belangrijke internetsites opgepakt, waaronder die van de dagbladen (AD, Telegraaf, Trouw) en andere interessante websites (o.a. Nu.nl). Ook volgden direct drie telefonische radio-interviews: met Radio Noord Holland, Radio 1 (Goedemorgen Nederland van de KRO) en Radio 5 (Open Huis). In de dagbladen Trouw en NRC Next verscheen de volgende dag een bericht.

Het bijsluiterwoordenboek groeit voortdurend omdat gebruikers kunnen vragen om een woord erin op te laten nemen dat nog niet in het woordenboek voorkomt. Op basis van statistieken van de website en de woorden die mensen toevoegen, weet Neprofarm welke woorden door mensen als lastig worden ervaren. Deze lijst kan worden gebruikt bij het schrijven of herschrijven van bijsluiters.

Om veel consumenten in staat te stellen deze ondersteuning bij het lezen van bijsluiters te gebruiken, is het zoekveld van het bijsluiterwoordenboek heel eenvoudig op te nemen (te embedden) op andere websites.

Drie op de tien huisartsenbezoeken is overbodig

In mei 2010 heeft Neprofarm onder tweehonderd huisartsen een onderzoek laten uitvoeren door Duursma Healthcare Research waaruit blijkt dat 29 procent van de huisartsenbezoeken niet medisch noodzakelijk is. In die gevallen gaat het om eenvoudige gezondheidsklachten van voorbijgaande aard die door de patiënt zelf kunnen worden aangepakt met een zelfzorggeneesmiddel. Ook dit persbericht is door diverse dag- en vakbladen geplaatst en door alle belangrijke (nieuws)websites opgepakt. Op de website www.huisartsvandaag.nl ontstond zelfs een stevige discussie over het onderwerp.

De top drie van eenvoudige gezondheidsklachten waarvoor een patiënt bij de huisarts komt, is: pijn (spier- of gewrichtspijn, rugpijn, hoofdpijn en dergelijke), (neus)verkoudheid en hoesten. Huisartsen in Nederland worden maandelijks door gemiddeld 516 patiënten geconsulteerd en aan 250 van hen schrijft de huisarts een geneesmiddel voor. Bij 54 van deze 250 patiënten betreft het eenvoudige gezondheidsklachten waarvoor ook zelfzorggeneesmiddelen verkrijgbaar zijn bij apotheker en drogist. Hetzelfde geldt voor 96 van de 266 patiënten die geen geneesmiddel voorgeschreven krijgen.

Meer aan zelfzorg doen

Voor de patiënt is een belangrijke rol weggelegd wanneer het gaat om zelf zorgen voor de oplossing van eenvoudige gezondheidsklachten. Dat bespaart onnodig bezoek aan een arts, zodat er meer tijd is voor patiënten die de begeleiding van een arts wel nodig hebben. Alle betrokkenen in de gezondheidszorg - vooral de huisarts - spelen een belangrijke rol bij het stimuleren van de zelfredzaamheid van de consument. Tweederde van de huisartsen vindt dat hun patiënten meer aan zelfzorg zouden moeten doen.

Zelfzorg.nl: meer dan één miljoen bezoekers

De website Zelfzorg.nl heeft ook in 2010 ruim één miljoen bezoekers getrokken. De website voorziet in de behoefte van de zelfredzame consument om te weten wat een gezondheidsklacht inhoudt, wat je daar zelf aan kunt doen en wanneer het nodig is om naar een dokter te gaan. Van inmiddels ruim negenhonderd zelfzorgproducten is uitgebreide informatie opgenomen over onder andere gebruik, samenstelling en dosering. De overige informatie is gebaseerd op de standaarden van huisartsen, apothekers en drogisten.

In het NIVEL-rapport dat in oktober 2010 naar de Tweede Kamer is gestuurd (zie elders in dit jaarverslag), staat aangegeven dat brede publiekscampagnes belangrijk zijn om consumenten goed te informeren over zelfzorggeneesmiddelen en om bewustwording te creëren over de wijze waarop dergelijke middelen veilig gebruikt kunnen worden. Neprofarm heeft informatievoorziening al jaren hoog in het vaandel en draagt daaraan een steentje bij door de websites Zelfzorg.nl, Bijsluiterwoordenboek.nl en de Zelfzorg-app.

LINH-databank analyseren. Dan gaat het om gegevens van huisartsen over huisartsenconsulten, inclusief diagnoses, geneesmiddelenvoorschriften en verwijzingen.

Ook wordt bekeken welk deel van de huisartsenzorg geschikt is voor zelfzorg. Het is goed voor te stellen dat het zinvol is om met een gezondheidsklacht naar de huisarts te gaan, maar bij herhaling van de klachten ligt dat wellicht anders. Ook moet worden onderzocht welk deel van de ziekenhuiszorg geschikt is om over te hevelen naar huisartsenzorg, zoals het regeerakkoord voorschrijft. Dit kan overigens alleen plaatsvinden als de toch al drukbezette huisarts daarvoor wordt vrijgemaakt.

De zelfzorgmarkt in 2010

Neprofarm publiceert ieder voorjaar de cijfers en ontwikkelingen die de zelfzorgmarkt in het voorgaande jaar heeft doorgemaakt. Hierbij wordt naast de ontwikkelingen binnen de productgroepen en de verkoopkanalen, ook een uitsplitsing naar verkoopkanaal gemaakt. Bovendien wordt de Nederlandse markt in Europees perspectief geplaatst.

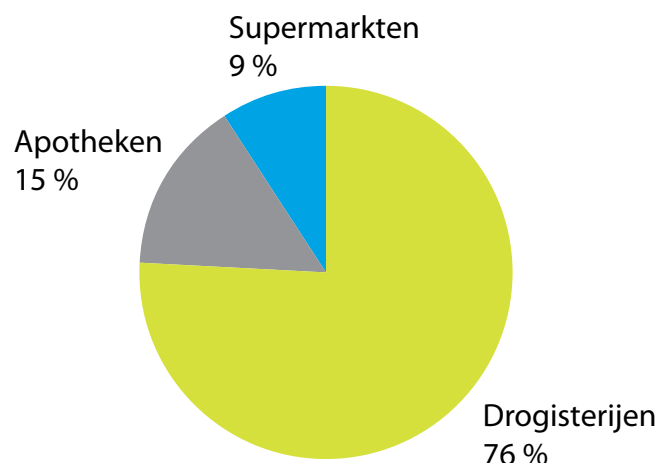
Productgroepen

De markt voor zelfzorggeneesmiddelen, gezondheidsproducten en medische hulpmiddelen in 2010 (in miljoen euro op consumenten-prijsniveau) en groei ten opzichte van 2009, uitgesplitst naar de meest verkochte productgroepen:

	Omzet	Groei
Producten voor de luchtwegen	134.8	2,6 %
Vitamines / mineralen	133.6	-1,1 %
Producten tegen pijn	131.1	-0,3 %
Producten voor huid en haar	69.5	3,3 %
Spijverteringspreparaten	53.8	4,1 %
Urogenitale zorg en voortplanting	28.7	4,6 %
Overigen	126.5	1,5 %
Totaal zelfzorgmarkt	677.9	1,3 %

Bron: IMS Health

Verkoopaandeel

Besparen op toenemende kosten gezondheidszorg

Volgens het regeerakkoord moet de overheid flink bezuinigen in de zorg. Huisartsen krijgen een belangrijke rol in zorg die nu in ziekenhuizen wordt verleend. Stimuleren van zelfzorg kan een belangrijke bijdrage leveren om de nodige ruimte bij de huisarts te scheppen, zodat de huisarts tijd heeft om zijn rol te pakken in bovengenoemde zorg. Onderzoeksbureau Ecorys heeft een onderzoek gedaan naar besparingen op de kosten van de gezondheidszorg door zelfzorg en zal in de volgende fase van het onderzoek aandacht schenken aan een betere omschrijving van de term 'eenvoudige gezondheidsklacht'. Daarnaast zal Ecorys samen met het NIVEL de gegevens van de

Verkoopkanalen

De markt voor zelfzorggeneesmiddelen, gezondheidsproducten en medische hulpmiddelen in 2010 (in miljoen euro op consumentenprijsniveau) en groei ten opzichte van 2009, uitgesplitst naar verkoopkanalen:

	Aantal	Omzet	Groei
Zelfstandige drogisterij	1.234	204.5	-2,3 %
Ketendrogisterij	1.440	310.4	4,4 %
Totaal drogisterijen	2.674	514.9	1,6 %
Zelfstandige apotheek	1.537	70.4	-1,6 %
Ketenapotheek	468	31.6	-1,9 %
Totaal apotheken	2.005	102.0	-1,8 %
Supermarkten	3.200*	61.1	4,3 %
Totaal	7.879	677.9	1,3 %

Bron: IMS Health

* Alle 3.824 supermarkten mogen AV-geneesmiddelen en gezondheidsproducten verkopen. Ongeveer 3.200 daarvan verkopen daadwerkelijk AV-geneesmiddelen. Ongeveer 725 supermarkten hebben een gediplomeerde drogist in dienst en mogen daarom ook UAD-geneesmiddelen verkopen. Alle overige supermarkten verkopen voornamelijk gezondheidsproducten (voedingssupplementen). De ongeveer 250 benzinestations die AV-geneesmiddelen verkopen, zijn niet in de tabel opgenomen.

Drogisterijen

Omzet drogisterijen in zelfzorggeneesmiddelen, gezondheidsproducten en medische hulpmiddelen in 2010 (in miljoen euro op consumentenprijsniveau) en groei ten opzichte van 2009, uitgesplitst naar de meest verkochte productgroepen:

	Omzet	Groei
Vitamines / mineralen	108.2	-0,5 %
Producten tegen pijn	99.1	-0,5 %
Producten voor de luchtwegen	94.5	2,4 %
Producten voor huid en haar	51.2	1,6 %
Spijverteringspreparaten	37.1	5,3 %
Urogenitale zorg en voortplanting	24.5	5,5 %
Overigen	100.2	3,2 %
Totaal omzet drogisterijen	514.9	1,6 %

Bron: IMS Health

Apotheken

Omzet apotheken in zelfzorggeneesmiddelen, gezondheidsproducten en medische hulpmiddelen in 2010 (in miljoen euro op consumentenprijsniveau) en groei ten opzichte van 2009, uitgesplitst naar de meest verkochte productgroepen:

	Omzet	Groei
Producten voor de luchtwegen	22.0	-0,4 %
Producten tegen pijn	18.7	-2,5 %
Producten voor huid en haar	14.0	3,7 %
Vitamines / mineralen	12.5	-6,8 %
Spijverteringspreparaten	9.5	0,1 %
Urogenitale zorg en voortplanting	3.8	0,6 %
Overigen	21.5	-4,2 %
Totaal omzet apotheken	102.0	-1,8 %

Bron: IMS Health

Deze apotheekomzet is exclusief de afleveringen op doktersrecept. De receptomzet in niet-receptplichtige geneesmiddelen was in 2010 circa 73 miljoen euro.

Supermarkten

Omzet supermarkten in zelfzorggeneesmiddelen, gezondheidsproducten en medische hulpmiddelen in 2010 (in miljoen euro op consumentenprijsniveau) en groei ten opzichte van 2009, uitgesplitst naar de meest verkochte productgroepen:

	Omzet	Groei
Producten voor de luchtwegen	18.3	7,3 %
Producten tegen pijn	13.2	4,2 %
Vitamines / mineralen	12.9	-0,1 %
Spijverteringspreparaten	7.2	3,5 %
Producten voor huid en haar	4.3	25,3 %
Stoppen met roken	1.3	-2,1 %
Overigen	3.9	-8,3 %
Totaal omzet supermarkten	61.1	4,3 %

Bron: IMS Health

Zelfmedicatie in Europa

Uitgaven in euro's aan zelfmedicatie / zelfzorg per hoofd van de bevolking en omzetaandeel zelfmedicatie / zelfzorg in de totale farmaceutische markt in 2009:

Land	Uitgaven	Aandeel
Zwitserland	85	16 %
Ierland	76	15 %
België	65	15 %
Finland	55	11 %
Noorwegen	54	12 %
Duitsland	52	11 %
Zweden	51	10 %
Denemarken	44	14 %
Groot-Brittannië	43	13 %
Nederland*	39	11 %
Spanje	39	11 %
Oostenrijk	37	12 %
Frankrijk	31	7 %
Italië	27	8 %
Portugal	22	7 %

Bron: AESGP

* Voor Nederland zijn de zelfzorguitgaven aan gezondheidsproducten inbegrepen. Voor de andere landen betreft het vrijwel uitsluitend zelfmedicatie / zelfzorggeneesmiddelen.

Verkrijgbaarheid

Drogisten en certificering

Zelfzorggeneesmiddelen zijn wat betreft de verkrijgbaarheid ingedeeld in drie categorieën: UA (Uitsluitend Apotheek), UAD (Uitsluitend Apotheek en Drogisterij) en AV (Algemene Verkoop). Het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) bepaalt in welke categorie een geneesmiddel wordt ingedeeld. De terhandstelling van UAD-geneesmiddelen is volgens de wet voorbehouden aan apothekers werkzaam in apotheken, apotheekhoudende huisartsen en aan drogisten. Voor drogisten is het bezit van een drogistendiploma het criterium geworden om UAD-geneesmiddelen te mogen verkopen; het getuigschrift moet zijn uitgegeven door een instantie die de minister heeft aangewezen. Een waarborgcertificaat zoals het Centraal Bureau Drogisterijbedrijven (CBD) verplicht stelt, is daarbij dus niet noodzakelijk, zoals ook de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) heeft aangegeven.

Neprofarm juicht certificeren echter wel van harte toe, om zo de kwaliteit van advisering over UAD-geneesmiddelen beter te kunnen waarborgen. Helaas blijkt dat het voor veel drogisten nog niet altijd vanzelfspre-

kend is om het geleerde daadwerkelijk in praktijk te brengen. In het verslagjaar hebben mystery shoppers van zowel de Consumentenbond als het tv-programma TROS Radar onderzoek gedaan in een aantal drogisterijen.

Mystery shopper-onderzoeken

In februari 2010 publiceerde de Consumentenbond een artikel in de Consumentengids naar aanleiding van een door hen uitgevoerd onderzoek door een mystery shopper. Centrale vragen waren: welke pijnstillers kies je en kun je elke pijnstiller slikken als je daarnaast ook andere medicijnen gebruikt? Slechts in drie van de 30 drogisterijen werd spon-taan gevraagd of de klant ook andere medicijnen gebruikt. In de 30 apotheken werd in 22 gevallen gevraagd of er sprake is van andere medicijnen. Als de klant aangeeft ook andere medicijnen te gebruiken, vragen acht van de 30 apothekers door en 24 van de 30 drogisten. De kassacheck is bij drogisten met een Drogistenwaarborgcertificaat standaard opgenomen in de procedure voor de verkoop van zelf-zorggeneesmiddelen. In het onderzoek zaten zestien gecertificeerde drogisten. Van hen voerden negen de kassacheck uit.

Begin oktober 2010 voerde TROS Radar een soortgelijk onderzoek uit. Helaas moesten ook zij concluderen dat de advisering in apo-theek en drogisterij over interacties tussen ibuprofen en receptmedi-catie nogal te wensen over laat. In totaal werden 40 drogisterijen bezocht; 72 procent daarvan voerde de kassacheck niet uit. Ook het CBD toonde zich in de uitzending teleurgesteld in de uit-komst en kondigde maatregelen aan. De controle van het CBD op de naleving van de certificeringseisen zal verscherpt worden en er zullen vaker en onaangekondigd door het CBD controles in de winkel uitge-voerd worden. Ook kan de consument zelf op www.drogistensite.nl een melding doen wanneer men heeft ervaren dat een drogist geen of slecht advies geeft en geen verantwoorde zorg levert.

Voor Neprofarm was de uitzending mede aanleiding om consumen-ten op te roepen om ook bij herhaalgebruik van zelfzorggeneesmid-delen goed de bijsluiter te lezen. Wij zetten onze campagne 'Lees de verpakking en de bijsluiter' (zie elders in dit verslag) voort door middel van banners op populaire websites.

Zelfzorg.nl door minister Schippers aanbevolen als bijsluiterbron

In november 2010 beantwoordde minister Schippers Kamervra-gen van SP-lid Van Gerven over onder andere het onderzoek van TROS Radar. De minister geeft aan dat in TROS Radar terecht de vraag werd gesteld wat nu eigenlijk de meerwaarde van het CBD-certificaat is. Zij bevestigt dat een drogistendiploma volstaat om UAD-geneesmiddelen te mogen verkopen. Ook bevestigt zij dat zelfzorggeneesmiddelen bij gebruik volgens de bijsluiter veilige en verantwoorde geneesmiddelen zijn. Zij voegt daaraan toe: "De con-sument kan zijn informatie overal vandaan halen, van de bijsluiter tot het internet of de drogist."

De beantwoording van de vijfde Kamervraag besluit minister Schippers met een mooie erkenning van Zelfzorg.nl: zij vermeldt Zelfzorg.nl samen met de website van het CBG als site waarop de bijsluiters online beschikbaar zijn.

Evaluatie indeling zelfzorggeneesmiddelen en rol drogist

Kort voor de inwerkingtreding van de nieuwe Geneesmiddelenwet in 2007 vroeg Kamerlid Eelke van der Veen (PvdA) om de wet voor het deel 'zelfzorg' te evalueren. De Kamer was het hiermee eens en de minister gaf in 2010 opdracht aan het NIVEL om onderzoek te doen. De kernvraag was: welke gevolgen heeft de verandering in de inde-ling van zelfzorggeneesmiddelen (per 1 juli 2007) en de afschaffing van de toonbankverplichting (in 2002) gehad voor verkoop en veilig-heid van zelfzorggeneesmiddelen? Het tweede doel van het NIVEL-onderzoek was: inzicht geven in de manier waarop drogist en apo-theker invulling geven aan hun wettelijke verplichting om kwalitatief goed advies te geven over zelfzorggeneesmiddelen.

Op 8 oktober 2010 zond minister Schippers de resultaten van het NIVEL-onderzoek aan de Tweede Kamer. De minister is tevreden over de resultaten van het onderzoek, zo bleek uit het standpunt over het NIVEL-rapport 'De balans tussen verkrijgbaarheid en veiligheid' dat zij in november naar de Tweede Kamer stuurde. Ze ziet in de uitkom-sten geen aanleiding de Geneesmiddelenwet aan te passen op het punt van zelfzorggeneesmiddelen. De bevindingen van het rapport zijn een ondersteuning voor de indeling van zelfzorggeneesmiddelen zoals die bij inwerkingtreding van de Geneesmiddelenwet in 2007 is bepaald. Punt van aandacht is wel de stijging sinds 2001 van het aantal intoxicaties (vergiftigingen) met pijnstillers, met name door paracetamol. Zij wijst er wel op dat die stijging al voor 2007 inzette en er geen direct verband kan worden aangetoond tussen de vrij ver-krijgbare verpakkingen en een toename van intoxicaties.

Ook signaleert zij dat de verkoop van grootverpakkingen paracetamol behoorlijk is gestegen. Daarom heeft minister Schippers het CBG gevraagd om te bekijken of de huidige norm met betrekking tot de verpakkingsgrootte van paracetamol adequaat is of dat er ook in de UAD-categorie een maximale verpakkingsgrootte moet worden ingevoerd.

Wat betreft de algemene toonbankverplichting: minister Schippers ziet in de resultaten van het NIVEL-onderzoek geen reden die opnieuw in te voeren omdat er geen aanwijzingen zijn dat de afschaffing ervan grote gevolgen heeft gehad voor gebruik en veiligheid. Hiermee is de discussie over de toonbankverplichting definitief van de baan.

Bevindingen en aanbevelingen NIVEL-rapport

1. Het principe van een indeling in drie categorieën van de zelfzorg-geneesmiddelen wordt breed gedragen. Er is over het algemeen vertrouwen dat het CBG de balans tussen veiligheid en verkrijg-baarheid zo zorgvuldig mogelijk tracht op te maken. Dat betekent dat de indeling van zelfzorggeneesmiddelen in drie categorieën en de uitvoering daarvan door het CBG gehandhaafd kan blijven.
2. Sinds de komst van de nieuwe Geneesmiddelenwet is er een groei in het gebruik van een aantal grote groepen zelfzorg-geneesmiddelen zoals paracetamol. Deze groei komt vooral voort uit een groei van de verkoop in supermarkten. De stijging in het aantal meldingen van met name paracetamolvergiftigingen vraagt om aandacht. Daarom is langlopend onderzoek naar de omvang, oorzaken en gevolgen van verkeerd gebruik van zelfzorggenees-middelen, met name van paracetamol, aan te bevelen.
3. Consumenten lijken hun kennis over zelfzorggeneesmiddelen te overschatten. Dat betekent dat er meer aandacht moet komen voor bewustmaking van consumenten over veilig gebruik van zelfzorggeneesmiddelen.
- 4a. Drogisten informeren consumenten vooral over gebruik en wer-king van zelfzorggeneesmiddelen en minder over de te verwach-ten effecten en mogelijke risico's.
Het imago wat betreft de betrouwbaarheid van de adviezen kan beter. Een meerderheid van de consumenten die geen informatie krijgt, heeft hier geen behoefte aan.
- 4b. Sinds de invoering van de driedeling van zelfzorggeneesmidde-len is de afzet van zelfzorggeneesmiddelen bij apotheken nage-noeg gelijk gebleven. De consument acht de apotheek het meest betrouwbaar in de advisering. Duidelijk is dat bevorderen van

goede informatievoorziening in drogist en apotheek nodig is. Landelijk gedragen 'mystery guest'-onderzoek gecombineerd met handhaving is daartoe gewenst.

5. Er is weinig draagvlak voor herintroductie van een algemene toonbankverplichting en er zijn geen aanwijzingen die pleiten voor algemene herinvoering. De toonbankverplichting heeft dientengevolge niet opnieuw ingevoerd te worden.

Meerwaarde

Voor ons magazine Z3 interviewden we Tweede Kamerlid Eelke van der Veen, destijds indiener van de motie om de Geneesmiddelenwet wat betreft zelfzorg te evalueren. Ook hij is tevreden met de resultaten: "De indeling is voldoende gewaarborgd en de wet- en regelgeving hoeft niet te worden aangepast. Uit het NIVEL-rapport blijkt dat iedereen zich redelijk kan vinden in de indeling. Er is geen noodzaak tot aanpassing van de criteria en het College heeft de indeling op een

verantwoordelijke manier toegepast." In uw motie verzocht u niet alleen de ministeriële regeling te evalueren maar ook de meerwaarde van de drogist. Hoe denkt u over die meerwaarde? "De meerwaarde van de drogist valt tegen. Dat is een teleurstellend resultaat. Ook in het rapport van het NIVEL blijkt dat de drogist niet echt heeft aangetoond dat hij zorgvuldig omgaat met het geven van advies en voorlichting." Wat is nodig in die richting? "Drogisten hebben zich gecertificeerd. Daar moeten ze in de praktijk wat mee gaan doen. Ze moeten gaan werken aan hun meerwaarde." De nieuwe regering heeft aangegeven dat huisartsen meer taken van de tweede lijn moeten overnemen. Hoe ziet u dat en wat is er meer nodig? "Huisartsen moeten zeker meer taken van de tweede lijn gaan overnemen. Ook moeten mensen meer zelfzorg gaan toepassen, ook chronisch zieken. Daar valt nog veel winst te behalen. Chronisch zieken krijgen al steeds meer de regie over hun eigen ziekte. Dat is nodig om huisartsen en specialisten te ontlasten. Ook zie je steeds meer ketenzorg ontstaan, wat een bijdrage kan leveren aan specialistische zorg rond de patiënt. Zorgverzekeraars sturen daar ook op aan en ondersteunen de gedachte dat meer eigen regie en zelfzorg de zorg veel kan besparen."

Europees succes voor Nederlandse werkgroep

De adviezen van de Nederlandse werkgroep 'Begrijpelijke bijsluiters' hebben op Europees niveau gehoor gevonden. In januari van het verslagjaar is een nieuw template voor Quality Review of Documents (QRD-template) met de aangepaste Nederlandse vertaling gepubliceerd via de website van de European Medicines Agency (EMA). Dit nieuwe template kwam tot stand dankzij onderzoek van de Universiteit Utrecht en was onderdeel van een breder pakket aan adviezen om te komen tot meer patiëntvriendelijke en begrijpelijke bijsluiters. De werkgroep bestaat behalve uit deelnemers van de Universiteit Utrecht, uit deelnemers van onder andere WVS, Consumentenbond, Nprofarm en Nefarma. Het CBG kijkt samen met belanghebbenden hoe de QRD-template en de overige adviezen (schrijfadvisen voor de geneesmiddelenbijsluiter, een lijst met patiëntvriendelijke termen, adviezen over de leesbaarheidstesten voor geneesmiddelenbijsluiters) verder worden geïmplementeerd. De betrokken partijen blijven bezig met het zoeken naar andere verbetermogelijkheden.

Drogistenopleidingen

Het ministerie van VWS heeft in maart 2010 het Drogisterijcollege van e-beat e-learning als tweede organisatie in Nederland aangewezen als examenbevoegd voor de examens drogist en assistent-drogist. Deze examens werden voorheen alleen afgenomen door Stichting Pharmacon van het CBD.

Vergoeding stoppen met roken

Nieuws

In elk verslagjaar zijn er veel zaken die om aandacht vragen. Daarom houden wij u door middel van een jaarverslag op de hoogte van de grote, allerbelangrijkste zaken. Maar daarnaast speelde er in 2010 nog veel meer in onze branche. In vogelvlucht een overzicht.

Vanaf 1 januari 2011 worden nicotinepreparaten vergoed als onderdeel van 'stoppen met roken'-programma's. De positieve ervaringen met een proefproject dat in 2008 in de provincie Utrecht is uitgevoerd, hebben geleid tot een positief advies van het College voor zorgverzekeringen (CVZ). De minister heeft dat advies overgenomen en aan de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) gevraagd om een prestatieomschrijving voor de Zorgverzekeringswet te maken. De basis van een 'stoppen met roken'-programma blijft de gedragsmatige begeleiding. Farmacotherapie kan daar een aanvulling op zijn, maar wordt niet afzonderlijk vergoed.

Rinileen-procedure: homeopathica met indicatie

Sinds begin 2009 loopt de bezwaarprocedure Rinileen, die als proefproces fungeert voor alle homeopathische geneesmiddelen met indicatie. Uit de uitkomst van dit proces zal blijken of het mogelijk blijft om indicaties op verpakkingen van homeopathische geneesmiddelen te vermelden.

Op 16 september 2010 behandelde de Rechtbank Alkmaar het beroep van VSM Geneesmiddelen bv tegen de afwijzing van het bezwaar tegen het besluit van het CBG. Tijdens de zitting bleek de rechtbank zeer goed voorbereid. De rechters waren van veel details goed op de hoogte. De voorzitter gaf bij de afsluiting van de zitting aan dat het hem duidelijk was dat beide partijen graag aan het Europese Hof de vraag willen voorleggen hoe Richtlijn 2001/83-EG in dit geval moet worden uitgelegd.

De uitspraak van de Rechtbank Alkmaar volgde op 18 november, zonder dat er prejudiciële vragen aan het Europese Hof waren gesteld. Zoals al enigszins werd verwacht, werd het bezwaar tegen de intrekking van de handelsvergunning afgewezen. De volgende stap in deze procedure was dan ook een beroep bij de Raad van State. Het aanvullend beroepsschrift is op 7 februari 2011 ingediend.

Cursus Inleiding Zelfzorg

In het verslagjaar is de cursus Inleiding Zelfzorg van Neprofarm herzien. Dat betreft zowel de inhoud als de vormgeving. De cursus bestaat uit twee delen: een schriftelijk deel met acht lessen die de cursist in eigen tempo kan doornemen en een bijeenkomst waarop deelnemers twee workshops volgen.

Het schriftelijke gedeelte geeft brede achtergrondinformatie over de zelfzorgsector en is bedoeld voor medewerkers van de ledenbedrijven die contact hebben met onder meer drogisten en apothekers. Met behulp van deze cursus kan goede kennisoverdracht plaatsvinden naar de drogist of wederverkoper. Die kan vervolgens op zijn beurt de consument op de juiste manier informeren. De volgende onderwerpen worden behandeld: Neprofarm en zelfzorg, regelgeving, reclame, anatomie en fysiologie, geregistreerde zelfzorggeneesmiddelen, fytotherapie, homeopathie en antroposofische geneesmiddelen en drie drogistenzelfzorgstandaarden. Tijdens de workshops komen de thema's "Regelgeving & Reclame" en "Toepassen van onderzoek bij nieuwe distributiekansen" aan bod.

Inclusief de geslaagde cursisten van 2010 is het totaal aantal uitgereikte certificaten de 200 gepasseerd.

Artikel 13-claims

In het verslagjaar heeft de European Food Safety Authority (EFSA) drie batches met artikel 13-claims beoordeeld. Veel van de ingediende claims werden negatief beoordeeld, vaak ook vanwege onvoldoende kwaliteit van de ingediende informatie; de stof was niet voldoende duidelijk gekarakteriseerd, er werd geen duidelijk gezondheidsbevorderend effect bewezen (met name bij antioxidanten), of er was een gebrek aan betrouwbaar onderzoek met mensen. Claims voor melatonine (jetlag) en vitamine D (immuunsysteem/ontstekingsreacties en spierfunctie) zijn wel positief beoordeeld. De laatste batch wordt in juni 2011 verwacht. De Europese Commissie heeft besloten om een splitsing te

maken tussen botanicals en non-botanicals. De EFSA zal alle gezondheidsclaims voor andere stoffen dan botanicals voor eind juni 2011 beoordelen en de goedgekeurde claims zullen vervolgens op één lijst worden gepubliceerd. Daarna zullen de botanicals aan bod komen.

Voordat de 'overall'-lijst voor non-botanicals van kracht wordt, moet er goedkeuring zijn van het Europees Parlement. De verwachting is dat het traject minstens tot eind 2011 duurt. Producten met afgevoerde claims kunnen dan nog zes maanden op de markt blijven.

Parallelimport

Parallelimport komt bij receptgeneesmiddelen veelvuldig voor, maar bij zelfzorggeneesmiddelen nog maar op zeer beperkte schaal. Sinds een paar jaar wordt er echter af en toe een parallelregistratie voor een zelfzorggeneesmiddel afgegeven. De etikettering van parallel-OTC's laat echter sterk te wensen over. De informatie is vaak onleesbaar, in verschillende talen opgenomen of bevat tegenstrijdigheden. Omdat de consument een goede keuze moet kunnen maken op basis van de verpakking en het product veilig moet kunnen gebruiken, heeft Neprofarm het College gevraagd om de etiketteringseisen aan te scherpen en hogere eisen te stellen aan de leesbaarheid van de parallel geïmporteerde verpakkingen.

Indelingskwesties

Herindeling NSAID's

Het CBG heeft vorig jaar besloten de status van een aantal NSAID's te wijzigen van UAD in UA. Mede door de inspanningen van Neprofarm zijn alle NSAID's behouden gebleven voor zelfzorg en in enigerlei vorm verkrijgbaar in de drogisterij. Bij de beoordeling heeft het College de verpakkingsgrootte en de sterkte van het product een rol laten spelen. Ibuprofen 200 mg bleek zelfs zo veilig dat het tot twaalf stuks in de AV-categorie is ingedeeld.

Ibuprofen	200 mg max. 12 stuks AV, max. 48 stuks UAD, meer dan 48 stuks UA. 400 mg max. 24 stuks UAD, meer dan 24 stuks UA.
Naproxen	220/275 mg max. 12 stuks UAD, meer dan 12 stuks UA.
Diclofenac	550 mg alle aantallen UA. 12,5 mg max. 24 stuks UAD, meer dan 24 stuks UA, 25 mg alle aantallen UA.
Acetylsalicylzuur	100 mg max. 32 stuks UAD, meer dan 32 stuks UA. 300/320/324 mg max. 36 stuks UAD, meer dan 36 stuks UA. 500 mg max. 24 stuks UAD, meer dan 24 stuks UA.

De uitverkooptermijn van producten die deze stoffen bevatten, bleek echter niet direct duidelijk. Neprofarm was van mening dat een overgangstermijn van zes maanden te kort is voor aanpassing van de dossiers (verpakkings- en bijsluitertekst) en voor het opgebruiken en uitverkopen van de geneesmiddelen in de oude verpakkingen. Wat betreft NSAID's is door de IGZ besloten om per 1 januari 2011 de statuswijziging te gaan handhaven. Er is met de IGZ een algemene overgangstermijn van één jaar afgesproken wanneer de status van een product wordt aangepast.

Dextromethorfan definitief UA

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 28 april 2010 uitspraak gedaan in de beroepszaak tegen de UA-indeling van hoestmiddelen met dextromethorfan: het beroep is helaas ongegrond verklaard. Ook producten die dextromethorfan bevatten, hebben vanaf 1 januari 2011 definitief de UA-status gekregen.

De Raad van State was van mening dat het College in de nieuwe beslissing op bezwaar voldoende had gemotiveerd dat toezicht door een apotheker op het gebruik van dextromethorfan bevattende geneesmiddelen noodzakelijk is om oneigenlijk gebruik te voorkomen. Het College bracht naar voren dat er een groot verschil bestaat in farmaceutische en farmacologische kennis van apothekers en drogisten. Drogisten hoeven geen voorlichting te geven als de klant daar geen behoefte aan heeft, terwijl apothekers wel verplicht zijn om verantwoorde zorg te bieden. Bijvoorbeeld bij vermoeden van onjuist gebruik of van een risico voor de patiënt, dient de apotheker daarop te wijzen en is het toegestaan om te weigeren het geneesmiddel af te leveren.

veren. Als 5 procent van alle huisartsenbezoek zou kunnen worden vervangen door zelfzorg, komt dat neer op een jaarlijkse besparing van ongeveer 680 miljoen euro. Voor Neprofarm is de mogelijkheid om door middel van het inzetten van zelfzorg te besparen op de steeds hogere kosten van de gezondheidszorg, een zeer belangrijk speerpunt voor 2011.

Vereniging

Bestuur en beleid

Het beleid van de vereniging wordt uitgezet door het bestuur van Neprofarm. Er zijn zes beleidsprioriteiten:

1. Maatschappelijke rol en imago van zelfzorgproducten en zelfzorg
2. Distributie
3. Merkenbeleid en zelfregulering
4. Homeopathica met indicatie
5. Regulering/Wetgeving
6. Claimsverordening

Elk bestuurslid is verantwoordelijk voor een van deze beleidsterreinen. Het bureau van de vereniging zorgt voor de uitwerking en uitvoering van het beleid op de diverse terreinen. Soms wordt het daarbij ondersteund door een commissie of werkgroep.

Actieve betrokkenheid op alle niveaus

Neprofarm is actief betrokken bij alle zaken in binnen- en buitenland die van belang zijn voor de leden en de zelfzorgbranche. Ontwikkelingen en besluitvorming worden op de voet gevolgd en Neprofarm overlegt met alle ter zake doende partijen.

Naast alle dagelijkse contacten met leden, politici, beleidsmakers en diverse organisaties, is Neprofarm onder andere vertegenwoordigd in de volgende overlegstructuren: Contact Commissie Registratie, Keuringsraad KOAG/KAG, Normcommissie Vitamines van het Nederlands Normalisatie-instituut, Platform Elektronisch Zaken Doen, Regulier Overleg Warenwet, Stichting Code Geneesmiddelenreclame en de Commissie Consumentenvraagstukken van VNO-NCW.

Ook participeert Neprofarm in de AESGP, de Europese koepelorganisatie voor de zelfzorgindustrie, en is zij geassocieerd lid van ECHAMP, de koepelorganisatie op het gebied van homeopathie binnen Europa.

Neprofarm informeert de leden over (Europese) wet- en regelgeving en andere actuele ontwikkelingen, indien nodig met een vertaalslag naar de dagelijkse praktijk. Dat gebeurt via e-mails, nieuwsbrieven, diverse ledenbijeenkomsten en persoonlijke contacten.

Jaarlijks worden twee algemene ledenvergaderingen gehouden. Tijdens de algemene ledenvergadering in mei hield de heer Gerben Klein Nulent, groepsdirecteur van Mediq Apotheken, een interessante presentatie over het toenemende belang van zelfzorg in de apotheek.

Professor Gino van Ossel, retailspecialist van de Vlerick Leuven Gent Management School, verzorgde op de ledenvergadering van december een inspirerende presentatie over de psychologie van de shopper.

Z3 ZelfZorg Zaken

Z3 ZelfZorg Zaken is het kwartaalblad waarmee Neprofarm helderheid verschaft in kwesties rond zelfzorg en zelfzorgmedicatie. Met Z3 levert Neprofarm een bijdrage aan discussies hierover. Het blad informeert de lezer over (nieuwe) regelgevingen en trends op het gebied van zelfzorg, ontwikkelingen in Nederland en Europa hierover en meningen van andere belanghebbenden en betrokkenen. De consument staat hierbij centraal.

Het eerste nummer van 2010 stond in het teken van de bijsluiter. In een boeiend interview gaf toenmalig minister Klink zijn visie op de toekomst van de bijsluiter. Ook de standpunten van de Consumentenbond en het Instituut voor Verantwoord Medicijngebruik (voorheen DGV), kwamen aan de orde.

De tweede uitgave van 2010 had een Europees karakter en stond in het teken van het AESGP-congres in Dubrovnik, waar over Europese samenwerking op het gebied van zelfzorg werd gesproken. In Europa is het besef doorgedrongen dat zelfzorg enorm belangrijk is om de kosten van de zorg binnen de perken te houden. Dat ook in Europees verband de inspanningen en innovatieve vindingen van Neprofarm niet onopgemerkt zijn gebleven bleek uit het feit dat Neprofarm-directeur Bernard Mauritz gevraagd is een presentatie te houden over de nieuwe Zelfzorg-app en de mobiele website. Nederland is hiermee het eerste Europese land dat de mogelijkheid biedt om bijsluiters via scannen van de verpakking beschikbaar te stellen aan consumenten.

In september verscheen het derde nummer van Z3. Daarin een interview met Josée Hansen, hoofdinspecteur van de Inspectie voor de Volksgezondheid (IGZ). Zij spreekt over de kwaliteitswaarborgen die er in Nederland zijn om de kwaliteit van productie en distributie van (zelfzorg)-geneesmiddelen goed te borgen. Ook de rol die de IGZ daarbij heeft, kwam aan de orde.

Een interview met Eelke van der Veen, Kamerlid voor de PvdA, was te lezen in de laatste uitgave van 2010. Hij diende in 2007 een motie in waarin hij vroeg om de Geneesmiddelenwet voor het deel 'zelfzorg' te evalueren. Het NIVEL heeft dit onderzoek uitgevoerd en de resultaten bekendgemaakt. Net als minister Schippers zegt Eelke van der Veen tevreden te zijn over de resultaten. Hij benadrukt dat er nog veel winst te behalen valt als mensen meer 'zelfzorgen' en zo huisartsen en specialisten ontlasten.

Onderzoeksbureau Ecorys presenteerde de voorlopige resultaten van een onderzoek waaruit blijkt dat zelfzorg veel besparingen kan ople-

Nieuwe leden OTC Pharma en YouMedical

In het verslagjaar mocht Neprofarm twee nieuwe leden verwelkomen: OTC Pharma International B.V. en YouMedical.

OTC Pharma International B.V. brengt een aantal voedingssupplementen (o.a. Spirulina Marcus Rohrer) op de Nederlandse markt, maar ook homeopathische geneesmiddelen van Similasan, medical devices (bijvoorbeeld Dag Wrat), het RVG-product EpiAnal en het spierwrijfmiddel Perskindol.

YouMedical is een handelsnaam van Novaclin BV en heeft diverse medische hulpmiddelen ontwikkeld die door verschillende leden van Neprofarm op de markt worden gebracht: Hemoclin door Biohorma, Nailner en Dermalex door Chefaro en Footner door Vemedia.

Bestuur Neprofarm

Nico Alberts (voorzitter)
Vemedia B.V.

Jan Willem Bartels (per 1 augustus 2010)
Chefaro Nederland bv

Greet Beenaerts
Bayer Consumer Care

Dirk Groen
Meda Pharma B.V.

Paul Hannema (tot 1 mei 2010)
Chefaro Nederland bv

Wolfgang Hunger
VSM Geneesmiddelen bv

Henry Neels (tot 1 november 2010)
Wyeth Consumer Healthcare C.V.

Bas Vorsteveld
Novartis Consumer Health B.V.

Regulatory Affairs Commissie (RAC)

Nicoline van Diepen (voorzitter tot 18 maart 2010)
Boehringer Ingelheim bv

Kitty Rolf (voorzitter vanaf 18 maart 2010)
Wyeth Consumer Healthcare C.V.

Nathalie Bakx-van den Berg
Bayer Consumer Care

Frans van den Dungen (tot 18 maart 2010)
Biohorma BV

Bernadette Krom
VSM Geneesmiddelen bv

Marcel Lenczowski (vanaf 18 maart 2010)
Biohorma BV

Marjan van Luxemburg
Chefaro Nederland bv

Elke Michiels
Nycomed bv

Pieter De Pourcq
Novartis Consumer Health B.V.

Ilse Vandecaveye
Procter & Gamble Nederland B.V.

Elise Vanderhoeven
Johnson & Johnson Consumer NV/SA

Hanneke Vloo-van Veldhuizen
GlaxoSmithKline Consumer Healthcare B.V.

Dzung Vu
Reckitt Benckiser Healthcare B.V.

Klankbordgroep PR

Dirk Groen (voorzitter)	Meda Pharma B.V.
Mieke Klerk	VSM Geneesmiddelen bv
Mark van der Streek	Nycomed bv
Monica de Ruijter	Chefaro Nederland bv

Bureau Neprofarm

Bernard Mauritz, directeur
Esther Brasser, communicatie en PR
Henriët Baas, communicatiemedewerker
Ria Elshof, secretaresse

Erelid

G.B.E. Baron van Till

Leden Neprofarm in 2010

Bayer Consumer Care
Biohorma BV
Boehringer Ingelheim bv
Chefaro Nederland bv
GlaxoSmithKline Consumer Healthcare B.V.
Heel Biologische Geneesmiddelen B.V.
Holland Pharma
Holomed Nederland BV
Imgroma bv
Johnson & Johnson Consumer B.V.
Kernpharm B.V.
Meda Pharma B.V.
Novartis Consumer Health B.V.
Nycomed bv
OTC Pharma International B.V.
Procter & Gamble Nederland B.V.
Reckitt Benckiser Healthcare B.V.
Remark Pharma BV
TIMM Health Care BV
Vemedia B.V.
VSM Geneesmiddelen bv
WALA-Nederland BV
Weleda Benelux
Wyeth Consumer Healthcare C.V.
(per 1 november 2010 Pfizer Consumer Healthcare)
YouMedical
Zambon Nederland B.V.

Lijst van afkortingen

AESGP	Association of the European Self-Medication Industry
AV	Algemene Verkoop
CBD	Centraal Bureau Drogisterijbedrijven
CBG	College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
CCR	Contact Commissie Registratie
CGR	Stichting Code Geneesmiddelenreclame
CVZ	College voor zorgverzekeringen
DGV	Doelmatige Geneesmiddelenvoorziening
ECHAMP	European Coalition on Homeopathic and Anthroposophic Medicinal Products
EFSA	European Food Safety Authority
EMA	European Medicines Agency
IGZ	Inspectie voor de Gezondheidszorg
KOAG/KAG	Keuringsraad Openlijke Aanprijzing Geneesmiddelen / Keuringsraad Aanprijzing Gezondheidsproducten
NEN	Nederlands Normalisatie-instituut
NSAID's	Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit
OTC	Over The Counter
RAC	Regulatory Affairs Commissie
UA	Uitsluitend Apotheek
UAD	Uitsluitend Apotheek en Drogisterij
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Jaarverslag 2010 - Neprofarm

Nederlandse Vereniging van de Farmaceutische Industrie van Zelfzorggeneesmiddelen en Gezondheidsproducten

info@neprofarm.nl

www.neprofarm.nl/jaarverslag2010

Bezoekadres:

Huizermaatweg 354, 1276 LK Huizen

Postadres:

Postbus 27, 1270 AA Huizen

T 035 – 697 08 21

F 035 – 697 08 22

Zelfzorg.nl

DE BIJSLUITER

JAARVERSLAG 2010 NEPROFARM